

[PDF udgave \(398 KB\)](#)

Erstatningerne af Folketingets Europaudvalgs
medlemmers stedfortrædere

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

27. maj 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2004 – dagsordenspunkt
rådsmøde (retlige og indre anliggender) samt møde i Det Blandede Udvalg med deltagelse af
Norge og Island på ministerniveau den 8. juni 2004 – vedlægges Integrationsministeriets notat
om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Bidrag til aktuelt notat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) samt mødet i det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 8. juni 2004

Dagsordenspunkt 15): Meddelelse om evaluering af Tampere-programmet	2
Dagsordenspunkt 16): Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om fremlæggelse af et forslag til direktiv og to forslag til henstillinger, der skal lette tredjelandsstatsborgeres indrejse med henblik på videnskabelig forskning i Det Europæiske Fællesskab KOM(2004) 178 endelig	4
Dagsordenspunkt 17): Udkast til rådskonklusioner om forberedende handlinger til oprettelse af et finansielt instrument på udsendelsesområdet	9
Dagsordenspunkt 18): Rådets beslutning om Den Europæiske Flygtningefond for perioden 2005-2010 (KOM (2004) 102 endelig)	12
Dagsordenspunkt 19): Kommissionens meddelelse til Rådet om en undersøgelse af, hvorledes politikker om lovlig indvandring kan medvirke til bekæmpelsen af ulovlig indvandring	15
Dagsordenspunkt 20): Kommissionens meddelelse til Rådet om en styret indrejse i EU for personer med behov for beskyttelse og kapacitetsopbygning i nærområder.	17
Dagsordenspunkt 21): Rådets beslutning om etablering af visuminformationssystemet (VIS)	19
Dagsordenspunkt 22) Rådets forordning om standarder for sikkerhedselementer og biometriske identifikatorer i EU-borgernes pas (KOM (2004) 116 endelig).	23
Dagsordenspunkt 23): Forslag til Rådets forordning om indførelse af en forpligtelse for medlemsstaternes kompetente myndigheder til systematisk at stemple tredjelandsstatsborgeres rejsedokumenter ved passage af medlemsstaternes ydre grænser og om ændring i den henseende af konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen og Den Fælles Håndbog (KOM (2003) 664 endelig)	28
Dagsordenspunkt 24): Udkast til rådskonklusioner om en fornyet vurdering af juridisk grundlag, format og anvendelse af EU rejsedokumentet	31

1. Indledning

På sit møde den 15. – 16. oktober 1999 i Tampere udstak Det Europæiske Råd de politiske retningslinier og delmål for udmøntning af Amsterdam-traktatens enkelte bestemmelser på hele området for retlige og indre anliggender for etablering af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Det Europæiske Råd drøftede på mødet i Laeken den 15. – 16. oktober 2001 gennemførelsen af Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed på baggrund af en af formandskabet udarbejdet rapport og Kommissionens reviderede resultatavle vedrørende gennemførelse af Tampere-konklusionerne. I konklusionerne for mødet bekræftede stats- og regeringscheferne tilslutningen til Tampere-konklusionerne og fandt, at der var sket fremskridt, men at der samtidig var brug for yderligere fremdrift på området.

Kommissionen forventes snarest at fremlægge en meddelelse om evaluering af Tampere-programmet og i den forbindelse eventuelt også at fremkomme med overvejelser om fremtidige målsætninger.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 forventes Kommissionen at præsentere meddelelsen.

2. Indhold

Af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere fremgår bl.a., at det er målet at etablere et fælles europæisk asylsystem baseret på Geneve-konventionens regler, at etablere en samlet politik over for lande, hvorfra flest asylansøgere og indvandrere indrejser i EU, at sikre en retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere, der indrejser i EU, at bekæmpe fremmedhad og diskrimination samt at bekæmpe ulovlig indvandring og menneskesmugling. Det fremgår endvidere af konklusionerne, at der skal arbejdes for at sikre borgerne i EU bedre adgang til domstolene, at princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser bør være hjørnesteinen i det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne, at kriminalpræventive foranstaltninger bør integreres i foranstaltninger til bekæmpelse af kriminalitet, og at der bør ske en udbygning af samarbejdet om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet. Kommissionen har løbende ført en resultatavle til overvågning af gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger og overholdelse af tidsfrister fastsat i Amsterdam-traktaten for oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU.

Kommissionens meddelelse forventes først og fremmest at indeholde en objektiv gennemgang af de hidtil opnåede resultater. Det forventes, at Kommissionen vil anføre, at de i Tampere fastsatte mål stort set er nået.

Kommissionens meddelelse forventes endvidere at indeholde de første overvejelser om målsætninger for anden fase af oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, den såkaldte Tampere II-dagsorden. På rådsmødet forventes Kommissionen at redegøre for disse målsætninger med henblik på en hel overordnet drøftelse i Rådet.

Samtidig forventes Det Europæiske Råd på sit møde den 17. – 18. juni 2004 at blive forelagt Kommissionens meddelelse med henblik på eventuel anerkendelse af de hidtil opnåede resultater. Det Europæiske Råd forventes at opfordre til, at debatten om de fremtidige mål for området for retlige og indre anliggender iværksættes.

1. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet og Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004 og i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 25. maj 2004.

3. Europa-Parlamentet

Europa-parlamentet skal ikke høres i denne sag.

4. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen.

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg, Folketingets Udvalg for

Udlændinge- og Integrationspolitik og Folketingets Retsudvalg

Opfølgningen på gennemførelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. – 16. oktober 1999 har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 29. oktober 1999, den 2. – 3. december 1999, den 27. marts 2000, den 30. november 2000, den 28. maj 2001 og den 16. november 2001. Endvidere blev et notat vedrørende gennemførelsen af Det Europæiske Råds møde i Tampere oversendt til udvalgene forud for Det Europæiske Råds møde i Læken den 14. – 15. december 2001.

Sagen har i øvrigt ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik og Folketingets Retsudvalg

Dagsordenspunkt 16): Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om fremlæggelse af et forslag til direktiv og to forslag til henstillinger, der skal lette tredjelandstatsborgeres indrejse med henblik på videnskabelig forskning i Det Europæiske Fællesskab KOM(2004) 178 endelig

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

3. Indledning

Kommissionen fremlagde den 24. marts 2004 en meddelelse ledsaget af et forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning og et forslag til

Rådets henstilling om udstedelse af ensartede visum til kortvarigt ophold for tilføjede forskere fra tredjelande, som rejser inden for Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning KOM (2004)178 endelig.

Kommissionens direktivforslag og henstillingen om lettelse af tredjelandstatsborgeres indrejse i Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning er fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 63, stk. 3, litra a, og artikel 63, stk. 4. Direktivet skal i henhold til EF-traktatens artikel 67, nr. 1, vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Henstillingen om medlemsstaternes udstedelse af ensartede visa til kortvarige ophold for forskere fra tredjelande inden for Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning har hjemmel i afsnit IV i EF-traktatens artikel 62, nr. 2, litra b, nr. ii.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater. Det fremgår af præambelen til henstillingen om medlemsstaternes udstedelse af ensartede visa til kortvarige ophold for forskere fra tredjelande, som rejser inden for Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning, at forslaget udgør en udbygning af Schengen-reglerne.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 forventes der at blive opnået politisk enighed om

Rådets henstilling om lettelse af tredjelandstatsborgeres indrejse i Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning.

Det bemærkes, at direktivforslaget og henstillingen om medlemsstaternes udstedelse af ensartede visa til kortvarige ophold for forskere fra tredjelande, som rejser inden for Det Europæiske Fællesskab, ikke skal drøftes på mødet.

4. Indhold

Kommissionens meddelelse indeholder såvel et direktiv om tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning som to forslag til Rådets henstillinger med henblik på at lette forskeres indrejse og at effektivisere og forenkle udstedelsen af visa til forskere.

Direktivforslaget har til formål at fastsætte regler for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning, når der er indgået en værtaftale mellem forskeren og en forskningsinstitution.

Efter direktivets artikel 4 skal en forskningsinstitution godkendes af medlemsstatens myndigheder som en institution, der kan indgå værtaftaler med forskere. For at kunne opnå godkendelse skal

forskningsinstitutionen dokumentere, at institutionen rent faktisk udfører forskning, og forskningsinstitutionen skal også påtage sig det finansielle ansvar for de forskere, som de indgår værtaftaler med, både for så vidt angår udgifter under opholdet som udgifter i forbindelse med hjemrejsen.

Artikel 5 fastsætter, at forskningsinstitutionen og forskeren skal indgå en værtaftale. Betingelserne for, at der kan indgås en værtaftale, er, at forskningsprojektet er godkendt i forskningsinstitutionen, og at de nødvendige finansielle ressourcer er tilvejebragt. Forskeren skal dokumentere at have de fornødne faglige kvalifikationer i forhold til forskningsprojektet. Forskeren skal råde over tilstrækkelige midler til ikke at blive en byrde for det sociale system i medlemsstaten og skal aflønnes på tilsvarende vilkår som andre forskere. Endelig skal forskeren råde over en sygeforsikring.

Artikel 6 fastslår, at når der er indgået en værtaftale, skal den pågældende forsker have udstedt en opholdstilladelse, hvis den pågældende har gyldige rejsedokumenter, har en erklæring fra forskningsinstitutionen vedrørende de finansielle forhold, og hvis forskeren ikke er til fare for den offentlige orden og sikkerhed.

Efter artikel 12 skal forskeren under sit ophold ligebehandles med medlemsstatens egne statsborgere for så vidt angår anerkendelse af eksamensbeviser, arbejdsvilkår, social sikring, skattefordele og adgang til samt levering

tjenesteydelser, som står til rådighed for offentligheden.

Efter artikel 13 skal en forsker, der har fået udstedt en opholdstilladelse efter direktivet som forsker i en medlemsstat, have mulighed for på grundlag af opholdstilladelsen og gyldige rejsedokumenter at tage ophold i en anden medlemsstat med henblik på at udføre en del af forskningsprojektet dér. Den anden medlemsstat kan alene nægte indrejse og ophold, hvis den pågældende forsker efter denne medlemsstats vurdering udgør en fare for den offentlige orden og sikkerhed.

Rådet henstilling om lettelse af tredjelandsstatsborgeres indrejse i Det Europæiske Fællesskab med henblik på at videnskabelig forskning opfordrer medlemsstaterne til forud for direktivets vedtagelse at fremme forskeres indrejse. Der opfordres blandt andet til, at medlemsstaterne fremmer sagsbehandlingen af ansøgninger om opholdstilladelse med henblik på videnskabelig forskning mest muligt, og at medlemsstaterne involverer forskningsinstitutionerne i sagsbehandlingen. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at fremme indrejse og ophold for familiemedlemmer på vilkår, herunder at overveje muligheden for at give familiemedlemmer adgang til arbejdsmarkedet.

Rådets henstilling om medlemsstaternes udstedelse af ensartede visa til kortvarige ophold for forskere fra tredjeland rejser inden for Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning, har til formål at effektivisere og forenkle udstedelsen af visa til forskere. Der opfordres til, at muligheden for at få visum til flere indrejser fremmes, at der ikke tages gebyr for udstedelse af visa til forskere, og at det lokale konsulære samarbejde styrkes på dette område.

5. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har senest været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004

Sagen har endvidere været sendt i skriftlig høring hos EF-Specialudvalget for forskning. Ved høringsfristens udløb den 21. april 2004 var der indkommet følgende svar:

Akademikernes Centralorganisation (AC), som noterer sig, at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af direktivet, og at det ikke vil blive anvendt i Danmark, er principielt af den holdning, at der i videst muligt omfang skal være mulighed for, at videnarbejdere fra tredjelande tager ophold og arbejder i Danmark. AC peger på, at akademikerarbejdsløsheden er stor i Danmark, og at problemet ikke synes at være mangel på forskere, men mangel på midler til at ansætte forskere i faste

6

stillinger. Man peger på, at der ikke må opstå en kategori af forskere, som det er attraktivt for institutionerne at ansætte, fordi de er billigere eller mere fleksible. Der peges endvidere på, at forskningsorganisationerne efter direktivforslaget binder sig til at påtage sig det finansielle ansvar for de forskere, som forskningsorganisationerne indgår aftaler med, hvilket kan give forskningsinstitutionerne økonomiske vilkår, som kan være usikre at vurdere. I relation til godkendelse af de forskningsorganisationer, som kan indgå værtsaftaler, foreslår AC, at et organ inden for Lov om Forskningsrådgivning bruges som høringsorgan.

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole har den opfattelse, at såfremt Danmark skulle vælge at gennemføre tilsvarende regler i dansk ret, vil det medføre et udvidet ansvar for forskningsorganisationer ved ansættelse af gæsteforskere fra tredjelande, som økonomisk vil kunne være uoverskueligt for forskningsorganisationen, hvis gæsteforskeren bliver syg. Højskolen finder ligeledes, at det i forhold til dansk retspraksis er ualmindeligt, at en forskningsorganisation kan blive holdt økonomisk ansvarlig for en gæsteforskers ulovlige handlinger, eksempelvis ulovligt ophold i landet.

København Universitet (KU) anfører, at det må være i dansk interesse at fremme forskermobiliteten og forbedre universiteternes stilling i den tiltagende internationale konkurrence. Mere enkle regler og procedurer vil harmonere med den nye universitetslov og set ud fra et universitetssynspunkt, kan der kun være interesse for, at Danmark gennemfører regler, der svarer til de regler, det endelige direktiv kommer

til at indeholde. KU er betænkelig ved en ordning, hvor forskningsorganisationen skal garantere at ville påtage sig ansvaret for forskerens opholds-, sundheds- og hjemrejseudgifter, men lægger dog til grund, at "opholdsudgifterne" er dækket af en almindelig overenskomstmæssig løn, ligesom sygeforsikring må være dækket af den almindelige danske sygesikringsordning. KU finder det ønskeligt, at ordningen også kommer til at omfatte gæstelærere, uden at disse indgår i et forskningsprojekt.

Syddansk Universitetet støtter direktivet og rådshenstillingerne og finder, at Danmark snarest muligt bør gennemføre anbefalingerne i rådshenstillingerne. Universitetet hilser det især velkommen, at opholdstilladelsen efter direktivforslaget skal udstedes højst 30 dage efter ansøgning og at der ikke skal søges særskilt arbejdstilladelse. Ligeledes anses det for glædeligt, at der tages skridt til at lette rejser til et eller flere EU-lande under gæsteopholdet, og at opholdstilladelsen kan forlænges uendeligt under hensyntagen til værtaftalen.

Aalborg Universitet støtter direktivet og henstiller, at Danmark i videst mulig omfang følger direktivets formål, selvom direktivet er omfattet af det danske forbehold. Universitetet peger på, at forskningsorganisationen ikke kan gribe ind over for en forsker, der ikke overholder modtagelsesaftalen, men anfører samtidig, at man i den henseende ikke har oplevet problemer i praksis. Universitetet finder, at det ville være en forbedring, hvis opholdstilladelsen kunne gives for mere end ét år ad gangen. Det findes positivt, at der lægges op til en sagsbehandlingstid på 30 dage, og at indrejse og ophold for familiemedlemmer efter rådshenstillingerne skal lettes.

1. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet er endnu ikke kommet med sin udtalelse

6. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i sit forslag anført, at betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning i dag er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat. Hovedformålet med direktivet er at fastlægge en harmoniseret retlig ramme for tredjelandstatsborgernes indrejse og ophold

7

med henblik på forskning for at sikre, at Europa fortsat kan tiltrække højt kvalificerede forskere og nå målsætningen om, at medlemsstaterne skal investere 3 % af bruttonationalproduktet i forskning. Direktivforslaget fastsætter kun hovedprincipperne og på en række områder overlades det til medlemsstaterne at vælge, hvordan direktivet bedst kan gennemføres i de enkelte medlemsstaters lovgivning.

Det skønnes, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Da henstillingerne ikke er en bindende retsakt for medlemsstaterne, er nærhedsprincippet ikke relevant.

2. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til direktiv og de to forslag til Rådets henstillinger har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

Såfremt tilsvarende regler ønskes gennemført i dansk ret, skønnes dette på det foreliggende grundlag ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser. Det kan ikke på nuværende tidspunkt vurderes, hvorvidt en gennemførelse i dansk ret vil kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

3. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg *forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30.*

marts 2004 og forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 17. – 18. maj 2004 og for Folketingets Udvalg

Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004.

Dagsordenspunkt 17): Udkast til rådskonklusioner om forberedende handlinger til oprettelse af et finansielt instrument på udsendelsesområdet

Nyt notat.

4. Indledning

0 Det Europæiske Råd opfordrede på dets møde i Bruxelles den 12. december 2003 Kommissionen til at forelægge et forslag til et finansielt instrument, der skal støtte en fælles tilgang inden for tilbagesendelsespolitikken.

2 På den baggrund har det irske formandskab udarbejdet et udkast til rådskonklusioner om forberedende handlinger til oprettelse af et finansielt instrument på udsendelsesområdet.

4 Udkastet til rådskonklusioner er fremsat under henvisning til artikel 63, stk. 3, litra b.

6 Rådskonklusioner har ikke form af en retsakt, og de forventes efter deres indhold ikke at have retlig bindende virkning. Konklusionerne er derfor ikke omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

7 På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 forventes udkastet til rådskonklusioner vedtaget.

6. Indhold

Udkastet til rådskonklusioner vedrører forberedende handlinger til oprettelse af et finansielt instrument på udsendelsesområdet. Det forventes, at der for årene 2005 – 2006 vil blive afsat 30 mio. Euro af fællesskabsmidlerne til dækning af udsendelsesaktiviteter.

Udkastet til rådskonklusioner indeholder retningslinierne for, hvilke forberedende handlinger inden for udsendelsesområdet de forventede fællesskabsmidler skal anvendes til.

Udkastet til rådskonklusioner er opdelt i fem sektioner, som omhandler formålet med de forberedende handlinger.

Det fremgår af formålsbeskrivelsen, sektion I, at de forberedende handlinger inden for udsendelsesområdet skal fastlægges med henblik på en bedre styring af udsendelsen af ulovlige indvandrere til deres oprindelseslande, tidligere opholds- eller transitlande. Sådanne aktiviteter skal særligt sigte på at lette samarbejdet mellem medlemsstaterne og fremme udarbejdelsen af samlede udsendelsesplaner.

Herudover fremgår det, at implementeringen af de samlede planer for udsendelse skal ske i tæt partnerskab med de berørte lande.

Det fremgår af sektion II, at der skal foretages en vurdering af, om de foreslåede aktiviteter supplerer andre fællesskabsinstrumenter på området, herunder eksempelvis Flygtningefonden, ARGO eller AENEAS, og om aktiviteterne kan støttes mere effektivt gennem et andet instrument.

Videre fremgår det af sektion III, at der skal gives fællesskabsstøtte til etablering af samlede udsendelsesplaner om udsendelse af personer, der opholder sig ulovligt i EU, til deres oprindelsesland eller tidligere opholds- eller transitland. Endvidere kan der gives Fællesskabsstøtte til udsendelse af ulovlige indvandrere, der opholder sig i transit-lande, til deres oprindelsesland eller tidligere opholdsland.

For så vidt angår tvangsmæssig udsendelse kan udgifter til transport for den udsendte samt eskorte støttes. I relation til frivillig udsendelse kan der ydes støtte til råd og vejledning, rejseudgifter samt

9

transport af personlige ejendele, og for så vidt angår ulovlige indvandrere i transitlande nævnes midlertidig bolig i transitlandet forud for udsendelse.

For at sikre bæredygtigheden af udsendelse kan der endvidere gives støtte til modtagelse af tilbagevendte personer i deres oprindelseslande, tidligere opholds- eller transitlande samt til aktiviteter til at sikre varig reintegration af den pågældende. For så vidt angår tvangsmæssig udsendelse nævnes rejseomkostninger samt transport til den endelige destination i modtagerlandet. For så vidt angår frivillig udsendelse nævnes tillige midlertidig bolig i de første dage efter ankomst, de første udgifter efter tilbagevenden, træning og støtte i relation til beskæftigelse, en begrænset opstartsydelse samt bistand og råd efter tilbagevenden. Ifølge udkastets sektion IV opfordres Kommissionen til i tæt samarbejde med medlemsstaterne årligt at udarbejde samlede udsendelsesplaner, der enten kan vedrøre bestemte grupper eller lande.

Endelig fremgår det af udkastet til konklusioner, sektion V, at Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne er ansvarlig for udarbejdelsen af rammerne for forvaltningen af de samlede udsendelsesplaner.

7. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 2. april 2004 og den 24. maj 2004.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres i denne sag.

8. Nærhedsprincippet

Da der ikke er tale om en retsakt, har nærhedsprincippet ikke relevans for nærværende sag.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne skønnes hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Ved anvendelsen af fællesskabsmidler til de i konklusionerne omhandlede udsendelsesaktiviteter, kan det ikke udelukkes, at der vil blive krævet en vis medfinansiering fra de medlemsstater, der måtte ønske at deltage i konkrete aktiviteter.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Dagsordenspunkt 18): Rådets beslutning om Den Europæiske Flygtningefond for perioden 2005 – 2010 (KOM (2004) 102 endelig

Nyt notat.

10. Indledning

Kommissionen fremsatte den 12. februar 2004 et forslag til rådsbeslutning om Den Europæiske Flygtningefond for perioden 2005 – 2010. Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV, artikel 63, stk. 2, litra b. Beslutningsforslaget skal vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet, jf. art. 67, stk. 1

Forslaget til Rådets beslutning om Den Europæiske Flygtningefond for perioden 2005 – 2010 skal ses i forlængelse af Rådets beslutning af 28. september 2000 om oprettelse af Den Europæiske Flygtningefond (2000/596/EF), der oprettede Flygtningefonden for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2004. Det er besluttet, at Rådets beslutning af 28. september 2000 tages op til revision senest den 31. december 2004.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 ventes en drøftelse af forslaget med henblik på at opnå politisk enighed og om muligt vedtage forslaget.

11. Indhold

Forslaget angår oprettelse af Flygtningefonden for perioden 1. januar 2005 til 31. december 2010. Forslagets kapitel 1 fastsætter fondens formål og opgaver. Formålet med fonden er, som ved den nuværende flygtningefond, at støtte og fremme medlemsstaternes indsats med hensyn til modtagelse af flygtninge og fordrevne og følgerne heraf.

Målgruppen er fortsat konventionsflygtninge og subsidiært beskyttede personer, der har lovligt ophold i en af medlemsstaterne. Endvidere er målgruppen udvidet til at omfatte tredjelandstatsborgere eller statsløse, som har fået opholdstilladelse indenfor rammerne af en genbosættelsesordning samt personer omfattet af flygtningedefinitionsdirektivet.

Foranstaltninger, der kan ydes støtte til fra Flygtningefonden, omfatter modtagelsesforhold, asylprocedurer, integration og repatriering. Med den nye flygtningefond tages højde for den nu vedtagne fællesskabsret på området. Fondens skal således navnlig støtte gennemførelsen af Eurodac- og Dublinforordningerne samt direktiverne om midlertidig beskyttelse, modtagelse af asylansøgere og familiesammenføring. Endelig er en del af fondens midler afsat til nødforanstaltninger i tilfælde af behov for midlertidig beskyttelse i medfør af direktivet herom. Kommissionen får desuden en større rolle end i forbindelse med den nuværende fond, og bidrag til Kommissionens projekter hæves fra 5 % til 10 % af

fondens midler. Ifølge kapitel II om gennemførelse og forvaltning af fondens midler skal Kommissionen formulere de langsigtede retningslinjer og overvåge, at den nationale forvaltning af fondens midler sker effektivt og korrekt. Kommissionen bistås af et udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne. Ifølge forslaget skal udvalget træffe beslutninger efter rådgivningsproceduren. Medlemsstaterne skal udpege en myndighed til at varetage en række opgaver, herunder indkalde forslag til projekter samt høre berørte parter.

Forslagets kapitel III omhandler flerårige programmer, hvilket afspejler den langsigtede planlægning af

11

udmøntningen af fondens midler. Perioden 2005 – 2010 inddeles i to delperioder fra 2005 til 2007 og fra 2008 til 2010. For hver af de to delperioder skal der fastlægges et flerårigt program. Dette er en nyskabelse i forhold til den nuværende fond, som blandt andet skal gøre det muligt at benytte Flygtningefonden mere strategisk.

Som i den nuværende flygtningefond modtager medlemsstater, der er medlem af fonden, et fast årligt beløb. Det foreslås, at det faste beløb udgør 300.000 euro årligt. De tiltrædende lande vil dog i 2005 – 2007 modtage en årlig bevilling på 500.000 euro. Til sammenligning kan nævnes, at det faste årlige beløb i den nuværende Flygtningefond i 2000 udgjorde 500.000 euro, og blev for hvert år nedsat med 100.000, således at beløbet i 2004 var 100.000 euro. Herudover fordeles de disponible midler efter antallet af asylansøgere og personer, der har brug for international beskyttelse, og som reelt modtages i medlemsstaterne.

Kapitel IV indeholder bestemmelser om finansiel styring og kontrol. Flygtningefondens midler skal alene supplere de nationale udgifter. Midlerne fra Flygtningefonden kan ikke overstige 50 % af udgifterne. Hvis foranstaltningerne er særligt nyskabende eller indgår i tværnationale partnerskaber, kan bidraget fra Flygtningefonden under visse betingelser hæves op til 75 %. Der er ligeledes fastlagt pligter for så vidt angår finansiel kontrol, og Kommissionen kan suspendere udbetalingen af forskud eller restbeløb, hvis en foranstaltning ikke gennemføres.

Endelig fastlægger kapitel V bestemmelser om overvågning, evaluering og rapporter. Rådets beslutning skal tages op til revision senest den 31. december 2010.

9. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004.

10. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentets fremsatte den 7. april 2004 en række ændringsforslag. Europa-Parlamentet lægger blandt andet vægt på, at der er åbenhed omkring aktiviteter støttet af fonden, og at resultaterne formidles til offentligheden. Europa-Parlamentet foreslår at fjerne kravet om, at integrationsforanstaltninger alene skal angå personer, hvis ophold i medlemsstaten har varig/ og eller stabil karakter, men foreslår, at fonden bør yde støtte til aktiviteter med henblik på indslusning på arbejdsmarkedet, hjælp til jobsøgning og tilegnelse af sproget.

For så vidt angår den administrative procedure foreslås oprettelsen af et nationalt rådgivende udvalg, der skal bestå af repræsentanter for regeringen, lokale myndigheder, frivillige organisationer, arbejdsmarkedets parter, UNHCR og universitetsinstitutioner. Hermed sigtes der mod en dialog i lande, der traditionelt ikke konsulterer sådanne organer i særlig høj grad.

11. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at kravet om balance mellem de forskellige medlemsstaters indsats i forbindelse med etableringen af et fælles europæisk asylsystem fordrer, at der gøres en finansiel indsats for på den ene side at lette presset på de medlemsstater, der er mest påvirket, og på den anden side at forbedre forholdene i de medlemsstater, hvor infrastrukturen og tjenesterne på asylområdet er utilstrækkelige. Det forudsætter, at EU påtager sig en fordelingsrolle, som medlemsstaterne ikke kan klare enkeltvis.

Denne vurdering kan tilsluttes.

12. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Efter protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger,

12

der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten.

Rådsbeslutningen vil således ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet beslutningen ikke får virkning her i landet.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er ikke tidligere blevet orienteret om sagen.

Dagsordenspunkt 19): Kommissionens meddelelse til Rådet om en undersøgelse af, hvorledes politikker om lovlig indvandring kan medvirke til bekæmpelsen af ulovlig indvandring

Nyt notat.

13. Indledning

Det Europæiske Råd bekræftede på sit møde den 16. - 17. oktober 2003, at de enkelte medlemsstater selv er ansvarlige for det antal lovlige indvandrere, der får adgang til deres område i henhold til deres lovgivning og under hensyn til deres specifikke forhold, herunder arbejdsmarkedsforholdene, men noterede sig samtidig, at Kommissionen har iværksat en undersøgelse af forholdet mellem lovlig og ulovlig indvandring, og det opfordrede alle medlemsstater, tiltrædende stater og kandidatlande til fuldt ud at samarbejde med Kommissionen herom. Kommissionen forventes på denne baggrund snarest at fremlægge en meddelelse til Rådet om en undersøgelse af, hvorledes politikker om lovlig indvandring kan medvirke til bekæmpelsen af ulovlig indvandring.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 forventes Kommissionen at præsentere meddelelsen.

14. Indhold

Kommissionens forslag forventes at indeholde en gennemgang af nogle af de politikker om lovlig indvandring, som visse af medlemsstaterne har anvendt i forbindelse med bekæmpelse af ulovlig indvandring.

Der forventes blandt andet en gennemgang af visse medlemsstaters brug af årlige indvandringkvoter og en analyse af visse medlemsstaters anvendelse af legalisering af ulovlige indvandrere.

Endelig må det antages, at Kommissionen vil komme med helt overordnede vurderinger af, hvorvidt målrettede politikker på EU-plan om lovlig indvandring kan anvendes som et led i bekæmpelsen af den ulovlige indvandring.

15. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004.

16. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres i denne sag.

17. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for nærværende sag.

18. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

13. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er ikke tidligere blevet orienteret om sagen.

Dagsordenspunkt 20): Kommissionens meddelelse til Rådet om en styret indrejse i EU for personer med behov for beskyttelse og kapacitetsopbygning i nærområder.

Nyt notat.

19. Indledning

Det Europæiske Råd anmodede i Thessaloniki i juni 2003 Kommission om at undersøge alle parametre for at sikre en mere velordnet og styret indrejse i EU af personer, der har behov for international beskyttelse, og undersøge, hvordan beskyttelseskapaciteten i hjemregionerne kan styrkes med henblik på inden juni 2004 at forelægge Rådet en samlet rapport med forslag til de foranstaltninger, der skal træffes, herunder deres retlige konsekvenser. På den baggrund ventes Kommissionen snarest at fremlægge en meddelelse herom.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 forventes Kommissionen at præsentere den ventede meddelelse.

20. Indhold

Kommissionens meddelelse ventes at tage udgangspunkt i et ønske om at sikre en mere styret indrejse og hurtig beskyttelse for personer med behov herfor, hvorved sekundære bevægelser og brug af menneskesmuglere bekæmpes.

Der ventes en skitsering af rammerne for en mulig fælles europæisk genbosætningsordning (kvote-ordning), herunder udvælgelseskriterier og procedurer, samt af forholdet til allerede eksisterende kvote-ordninger i medlemslandene og inddragelse af UNHCR. Meddelelsen ventes at lægge vægt på, at en genbosætningsordning skal eksistere sideløbende med medlemsstaternes normale sagsbehandling af asylansøgninger, at den skal udarbejdes i samarbejde med tredjelandet, og at der skal være ikke-bindende måltal frem for egentlige kvoter.

Endvidere ventes en udbygning af tidligere meddelelser om samarbejdet med tredjelande og kapacitetsopbygning i nærområder, herunder en analyse af mulighederne for at forbedre indsatsen overfor lande, der befinder sig i nærområder til flygtningeproducerende lande, vedrørende modtagelse og beskyttelse af flygtninge. Der forventes blandt andet anført en målestok for en standard for effektiv beskyttelse, som værtslandene skal sigte mod. Meddelelsen ventes at inddrage elementer som national lovgivning, registrering af asylansøgere og flygtninge, modtagelsesforhold, selvforsørgelse og integration. Endelig ventes meddelelsen at inddrage perspektiver i forhold til længerevarende flygtningekriser. Kommissionen ventes at pege på tiltag over for relevante lande til forbedring af infrastrukturen, integration af personer med behov for international beskyttelse samt tilbagetagelse af statsborgere eller personer, der tidligere har haft ophold i tredjelandet. Der ventes en understregning af, at UNHCR skal inddrages i sådanne ordninger.

21. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004.

22. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres i denne sag.

23. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for nærværende sag.

24. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

25. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er ikke tidligere blevet orienteret om sagen.

Dagsordenspunkt 21): Rådets beslutning om etablering af visuminformationssystemet (VIS)

Nyt notat.

5. Indledning

Kommissionen har den 13. februar 2004 fremsat forslag til Rådets beslutning om indførelse af visuminformationssystemet (VIS).

Forslaget er fremsat under henvisning til EF-traktatens artikel 66, og det skal efter 1. maj 2004 ifølge en erklæring til Nice-traktaten vedtages med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Det Europæiske Råd i Laeken den 14. – 15. december 2001 anmodede Rådet og medlemsstaterne om at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre et fælles visumidentifikationssystem (VIS).

Det Europæiske Råd bekræftede dermed opfordringen, som Rådet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) rettede til Kommissionen i punkt 26 i konklusionerne af 20. september 2001 om at forelægge forslag med henblik på etablering af et net til udveksling af oplysninger om udstedte visa.

Rådet (retlige og indre anliggender) vedtog den 5. – 6. juni 2003 et sæt konklusioner, hvori vigtigheden af skabelsen af et fælles visuminformationssystem (VIS) blev understreget, og hvorefter Rådet senest i december 2003 ville forelægge de nødvendige politiske retningslinjer vedrørende grundelementerne i visuminformationssystemet.

Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19. – 20. juni 2003 fandt det nødvendigt, at der snarest muligt fastlægges retningslinjer vedrørende planlægningen af systemets udvikling, retsgrundlaget for dets oprettelse og tildelingen af de nødvendige finansielle midler inden for rammerne af de finansielle overslag. Det blev tillige anført, at der i den forbindelse er brug for en sammenhængende strategi i EU med hensyn til biometrisk identifikation og biometriske data, idet målet må være harmoniserede løsninger for så vidt angår tredjelandstatsborgeres rejsedokumenter, EU-borgeres pas og informationssystemerne (VIS og SIS II).

Det Europæiske Råd i Bruxelles den 16. – 17. oktober 2003 udtrykte tilfredshed med, at Kommissionen hurtigt agter at fortsætte undersøgelserne af den påtænkte bevilling for perioden 2004-2006 til dækning af blandt andet udviklingen af visuminformationssystemet og opfordrede samtidig Rådet (retlige og indre anliggender) til at træffe de nødvendige afgørelser om udvikling af VIS og SIS II.

Endelig tilskyndede Det Europæiske Råd den 25. – 26. marts 2004 Kommissionen og Rådet til at fremme arbejdet med visuminformationssystemet i overensstemmelse med det sæt rådskonklusioner om etablering af VIS, der blev vedtaget af Rådet (retlige og indre anliggender) i februar 2004.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Det fremgår af forslagens præambel, at der er tale om et forslag til udbygning af Schengen-reglerne.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 forventes forslaget til beslutning vedtaget.

Forslaget skal endvidere drøftes i Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau.

6. Indhold

Beslutningen er fremsat med henblik på at give Kommissionen mandat til at forberede den tekniske

udvikling af VIS og for at skabe det nødvendige retlige grundlag for indføjelserne til udvikling af VIS i Fællesskabets budget og gennemførelse af denne del af budgettet.

Det fremgår af forslaget, at der er afsat 30 mio. euro til udviklingen af første fase af VIS i årene 2004-2006. Det vil sige udviklingen af et system, der indeholder digitaliserede fotos og alfanumeriske oplysninger, herunder oplysninger om visumansøger, visumtyper, status på visa og standardbegrundelser

forudsigt, at VIS skal udvikles af Kommissionen, og at de nationale infrastrukturer udvikles af medlemsstaterne.

Der gives en kort beskrivelse af VIS's samlede struktur, det vil sige en centraliseret arkitektur med et centralt informationssystem, et forbindelsesled (interface), der sikrer kommunikationen med VIS, i hver medlemsstat og en kommunikationsinfrastruktur mellem den centrale del og interfacerne.

Herudover opregnes de nødvendige foranstaltninger, der skal foretages for at udvikle VIS, herunder udformning af systemets fysiske arkitektur samt testning og installation af systemet.

Kommissionen skal bistås af det udvalg, der er nedsat med henblik på udviklingen af SIS II (et udvidet Schengeninformationssystem, der sikrer de nye medlemslandes deltagelse), og udvalget arbejder efter forvaltningsproceduren fastlagt i Rådets afgørelse om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (1999/468/EF).

Endelig skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en årlig statusrapport om udviklingen af VIS, første gang i slutningen af det år, der følger underskriften af en kontrakt med henblik på udviklingen af VIS.

7. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004.

8. Europa-Parlamentet

Forslaget blev sendt i høring i Europa-Parlamentet den 23. februar 2004.

Europa-Parlamentets plenarsamling den 19. – 21. april 2004 forkastede forslaget og foreslog Kommissionen at trække sit forslag tilbage med henblik på en samlet forelæggelse for Europa-Parlamentet af et forslag, der beskriver de nærmere funktioner i VIS, herunder indeholder nærmere oplysninger om konsekvenserne af gennemførelsen af VIS.

9. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i sit forslag anført, at forslaget skal være grundlaget for anvendelsen af Fællesskabets budget med henblik på at udvikle et fælles visumsystem, hvortil også Island og Norge skal tilknyttes.

Denne målsætning kan medlemsstaterne ikke selv opfylde, og på grund af aktionens omfang og virkninger kan den bedre udføres på fællesskabsplan.

Danmark kan tilslutte sig dette synspunkt.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til beslutning har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter protokollen om Danmarks stilling ikke deltager i vedtagelsen.

En eventuel tilknytning til beslutningen på mellemstatsligt grundlag skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Disse vil først følge af Danmarks tilknytning til en kommende forordning om de grundlæggende elementer i VIS.

Etablerings- og driftsudgifterne til tilpasning af det nationale visumsystem dækkes af de enkelte medlemsstater. Afhængig af den endelige udformning af de tekniske kravspecifikationer mv. kan implementeringen og driften af visuminformationssystemet medføre betydelige statsfinansielle

konsekvenser, som det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at fastlægge.

Der er i april 2004 nedsat en styregruppe med Integrationsministeriet som formand og deltagelse af de berørte myndigheder. Styregruppen vil med den nødvendige bistand udarbejde en redegørelse for de forventede lovgivningsmæssige, administrative, tekniske og statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med implementeringen af VIS-systemet og finansieringen af disse. Styregruppen vil som et led i sit arbejde tage stilling til, hvorledes det nuværende visumregister og Visuminformationssystemets krav til relevante myndigheders – herunder navnlig Udenrigsministeriets - kommunikationsnet skal evalueres.

Analysen af disse og andre emner vil i sagens natur være af foreløbig karakter, så længe de endelige oplysninger om Visuminformationssystemet ikke foreligger. Resultaterne heraf forelægges i relevant omfang for regeringen.

Der forventes at være behov for konsulentbistand i forbindelse med gennemførelsen af VIS, herunder til beregningen af de statsfinansielle konsekvenser.

På nuværende tidspunkt, hvor de tekniske krav ikke er kendt, er det derfor alene muligt at give en indikation om, på hvilke områder VIS skønnes at indebære statsfinansielle konsekvenser.

VIS må forventes at indebære behov for udskiftning af PC-udstyr hos såvel Udenrigsministeriet som hos Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriet og Rigspolitiet. Hertil kommer investeringer i teknologisk apparatur til optagelse og kontrol af biometriske kendetegn på de danske repræsentationer i udlandet og i de danske udlændingemyndigheder.

Der vil være behov for systemtilpasninger i det nationale visumsystem og hos Rigspolitiet, og der kan forventes betydelige udgifter til nye og kraftigere kommunikationslinjer. Herudover forventes udgifter til bygningsmæssige ændringer på ambassader og konsulater med henblik på optagelse af biometriske kendetegn.

Endelig må der påregnes øgede driftsudgifter til sagsbehandling og videreuddannelse af personale på ambassader, konsulater, i Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriet og Rigspolitiet samt øgede driftsudgifter til kommunikation og vedligeholdelse.

Grænsekontrolposterne og politikredsene skal have mulighed for at søge i VIS, og de skal gøres i stand til at aflæse, registrere og udveksle biometriske kendetegn i overensstemmelse med standarderne i VIS.

14. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13. juni 2002 blev Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik orienteret om Rådets retningslinjer til Kommissionen med henblik på udarbejdelse af en rapport om indførelse af et visuminformationssystem (VIS).

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003 blev Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik orienteret om Kommissionens rapport om indførelse af et visuminformationssystem (VIS).

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik blev endvidere orienteret om konklusioner om udviklingen af visuminformationssystemet forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. – 19. december 2003 og forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004.

Dagsordenspunkt 22) Rådets forordning om standarder for sikkerhedselementer og biometriske identifikatorer i EU-borgernes pas (KOM (2004) 116 endelig) .

Nyt notat.

26. Indledning

På nuværende tidspunkt er det såkaldte ”europæiske pas”, herunder det danske pas, baseret på en række resolutioner om indførelse af et ensartet pas. Baggrunden for at indføre et ensartet pas var et ønske om at lette bevægeligheden for medlemsstaternes statsborgere og fremme alt, hvad der kunne styrke følelsen hos medlemsstaternes borgere af at tilhøre ét og samme fællesskab. Ved resolutionerne er det således bl.a. fastsat, hvilket format et pas skal have, sidetal samt indholdet af den første side, kontrolsiden og de efterfølgende sider. I oktober 2000 blev der vedtaget en resolution om minimumssikkerhedsstandarder for pas.

På baggrund af begivenhederne den 11. september 2001 er der i EU vedtaget en række forordninger om

afslættet udførelse af visum og opholdstilladelse til tredjelandstatsborgere for falske eller falske dokumenter.

På RIA-ministrenes uformelle møde i Veria den 28. og 29. marts 2003 opfordrede medlemsstaterne Kommissionen til at udarbejde et forslag om at integrere biometriske identifikatorer i det ensartede udformede visum og opholdstilladelse til tredjelandstatsborgere.

Det Europæiske Råd bekræftede på sit møde i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003, at der var brug for ”en sammenhængende strategi i EU med hensyn til biometrisk identifikation eller biometriske data, idet målet må være harmoniserede løsninger for tredjelandstatsborgeres rejsedokumenter, EU-borgernes pas og informationssystemerne (VIS og SIS II) [Visuminformationssystemet og Schengen-informationssystemet]”, og Rådet opfordrede Kommissionen ”til at udarbejde passende forslag, i første omgang vedrørende visa”.

Kommissionen har allerede gennemført den første etape, idet den i september 2003 fremsatte to forslag om integration af biometriske identifikatorer i visummet og opholdstilladelsen for tredjelandstatsborgere. På anmodning af Det Europæiske Råd i Bruxelles nåede Rådet til enighed om en fælles strategi i november 2003, og samtidig fik det tekniske udvalg, som er nedsat ved artikel 6 i Rådets forordning 1683/95/EF af 29. maj 1995 om ensartet udformning af visa (EFT L 164 af 14.7.1995, s.1-4), mandat til at begynde arbejdet med at udvikle måder, hvorpå disse foranstaltninger kan gennemføres.

Den 12. december 2003 opfordrede Det Europæiske Råd i Bruxelles ”Kommissionen til, når tiden er inde, at forelægge et forslag om indførelse af biometriske identifikatorer i pas”.

På denne baggrund har Kommissionen den 18. februar 2004 fremsat et forslag til Rådets forordning om standarder for sikkerhedselementer og biometriske identifikatorer i EU-borgernes pas med henblik på at nå frem til en harmoniseret strategi, så man undgår, at de enkelte medlemsstater udarbejder deres egne løsninger.

Kommissionen har endvidere anført, at en fælles strategi også er nødvendig af hensyn til den amerikanske lovgivning, der bl.a. kræver indførelse af biometriske pas som forudsætning for indrejse til USA fra visumfritagne lande efter den 26. oktober 2004. Det bemærkes i den forbindelse, at den amerikanske regering i april 2004 har anmodet Kongressen om, at der tilvejebringes lovgivning, der kan udskyde den amerikanske frist for krav om biometri i pas som forudsætning for indrejse til USA fra visumfritagne lande til den 30. november 2006.

På et møde om bekæmpelse af terrorisme den 25. – 26. marts 2004 vedtog Det Europæiske Råd en erklæring, hvoraf bl.a. fremgår, at Rådet skal vedtage Kommissionens forslag om standarder for sikkerhedselementer og biometriske identifikatorer i EU-borgernes pas inden udgangen af 2004.

20

Forordningsforslaget er fremsat under henvisning til artikel 62, nr. 2), litra a) i afsnit IV i TEF og skal vedtages med enstemmighed efter høring af Europaparlamentet, jf. TEF artikel 67, stk. 2, 1. led. Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Da forslaget til forordningen er en retsakt, som sigter mod at udbygge Schengen-reglerne efter EF-traktatens afsnit IV, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden 6 måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige lande.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 ventes en drøftelse af forslaget for så vidt angår spørgsmålet om, hvilke biometriske identifikatorer forslaget skal omfatte.

27. Indhold

Formålet med forslaget er at gøre passet mere sikkert ved at pålægge medlemsstaterne pligt til at indføre minimumsstandarder for harmoniserede sikkerhedselementer for de pas, de udsteder, og samtidig fastsætte de biometriske identifikatorer, der skal anvendes for at etablere en pålidelig sammenhæng mellem dokumentet og dets indehaver. Den praktiske gennemførelse, herunder behandlingen af de

biometriske data, overlades til medlemsstaterne i overensstemmelse med de tekniske specifikationer, som fastsættes af et særligt udvalg.

Ved forordningsforslaget fastsættes dels sikkerhedsstandarder, der vedrører passet som helhed (materiale, trykteknikker, nummerering og udfærdigelsesprocedurer), dels forskrifter for de data, der skal optages i persondatasiden i pas. Ifølge forslaget skal passet indeholde et maskinlæsbart lagringsmedium, som kan indeholde en biometrisk oplysning i form af et ansigtsbillede. Herudover kan medlemsstaterne frit vælge, om de vil medtage en sekundær biometrisk oplysning, som kan være fingeraftryk. Hvis medlemsstaterne vælger at medtage fingeraftryk, skal de gøre det i interoperable formater, således at de kan anvendes af alle medlemsstater.

Herudover skal medlemsstaterne installere registreringsudstyr på det sted, hvor dataene skal produceres og installere verifikationssystemer ved grænseovergangstederne.

28. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004.

Justitsministeriet har endvidere sendt forslaget til rådsforordning i høring hos Foreningen af Politimestre i Danmark, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Danmarks Rejsebureau Forening, Foreningen af Rejsearrangører i Danmark, Turistvognmændenes Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Rådet for Etniske Minoriteter, Dansk Røde Kors, Institut for Menneskerettigheder og Amnesty International.

Justitsministeriet har modtaget bemærkninger fra Advokatrådet, Politiforbundet i Danmark, Dansk Flygtningehjælp og Rådet for Etniske Minoriteter.

I det følgende gengives det væsentligste indhold af disse høringssvar:

Advokatrådet har påpeget, at forslaget forudsætter en senere oprettelse af et fælles register over samtlige pas udstedt i EU. Det foreslåede register vil blive særdeles omfattende. Advokatrådet har i den forbindelse anført, at det bør overvejes, hvorvidt en så omfattende registrering er påkrævet.

21

Politiforbundet i Danmark har anført, at man ikke har bemærkninger til forslaget og har tilføjet, at det er af afgørende betydning, at det udstyr, der skal understøtte en sådan øget sikkerhedskontrol, har en sådan udformning, at det ikke i sig selv udgør en arbejdsmiljømæssig belastning for de medarbejdere, der skal betjene udstyret.

Dansk Flygtningehjælp har anført, at man ikke har bemærkninger til forslaget.

Rådet for Etniske Minoriteter har anført, at man ønsker at påpege vigtigheden af, at borgerens grundlæggende rettigheder og friheder respekteres, herunder at det sikres, at de data, der bliver gemt, kun kan læses af relevante personer, idet der kan være tale om meget personfølsomme oplysninger.

15. Europa-parlamentet

Forslaget er forelagt Europa-Parlamentet til udtalelse.

29. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har anført, at eftersom forslaget vedrører kontrollen ved de ydre grænser og også har forbindelse med visumpolitikken, bør det betragtes som en udbygning af Schengen-reglerne, hvilket vil sikre en harmoniseret anvendelse i alle de medlemsstater, der anvender Schengen-reglerne. Derfor har man valgt forordningsformen.

Harmoniseringen af dokumenternes udformning og deres sikkerhedselementer udgør en garanti mod efterligning. Ved at forebygge forfalskning og efterligning af rejsedokumenter ønsker Kommissionen at øge det høje sikkerhedsniveau yderligere, hvilket er et mål, som både er fastsat i traktaten og i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki. Dette harmoniseringsniveau kan kun nås ved handling fra Fællesskabets side, hvilket også fremgår af, at der allerede er vedtaget en række andre instrumenter, der skal gøre dokumenter sikrere.

Kommissionen har endvidere anført at hovedsagen til at man har foretrukket en forordning frem for et direktiv, er, at forslaget vedrører en fælles sag om harmonisering af minimumsstandarder for sikkerhedselementer i disse dokumenter og deres biometriske identifikatorer, således at der ikke kan overlades nogen skønsbeføjelser til medlemsstaterne.

Fra dansk side vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

30. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Danmark deltager ikke i en kommende vedtagelse af rådsforordningen, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Rådsforordningen vil derfor ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet forordningen ikke får virkning her i landet.

Danmark vil dog efterfølgende på mellemstatsligt grundlag kunne tilslutte sig en sådan retsakt, idet den vedrører udbygning af Schengen-reglerne, jf. artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling.

En eventuel tilslutning til rådsforordningen på mellemstatsligt niveau skønnes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Hvis forordningen gennemføres i dansk ret, vil dette efter omstændighederne kunne have statsfinansielle konsekvenser i form af merudgifter til pasproduktionen på skønnet i størrelsesordenen 20 mio. kr. årligt, hvortil kommer udgifter til etablering af registrerings- og verifikationsudstyr, som det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at skønne over. Et samlet skøn over de forventede merudgifter må afvente den nærmere fastlæggelse af de tekniske specifikationer i EU-regi.

16. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg, Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik og Folketingets Retsudvalg

Sagen har forud for RIA-rådsmødet den 19. februar 2004 været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. februar 2004 og Folketingets Retsudvalg den 5. februar 2004. Et grundnotat er henholdsvis den 19. maj 2004 og 24. maj 2004 sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 23): Forslag til Rådets forordning om indførelse af en forpligtelse for medlemsstaternes kompetente myndigheder til systematisk at stemple tredjelandsstatsborgeres rejsedokumenter ved passage af medlemsstaternes ydre grænser og om ændring i den henseende af konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen og Den Fælles Håndbog (KOM (2003) 664 endelig)

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 6. november 2003 forslag til Rådets forordning om indførelse af en forpligtelse for medlemsstaternes kompetente myndigheder til systematisk at stemple tredjelandsstatsborgeres rejsedokumenter ved passage af medlemsstaternes ydre grænser og om ændring i den henseende af konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen og Den Fælles Håndbog. Forslaget er blandt andet fremsat på baggrund af Rådets konklusioner fra 19. december 2002 om indførelse af systematisk stempeling af udlændinges rejsedokumenter i forbindelse med kontrollen af de ydre grænser, der opfordrede Kommissionen til at overveje forslag, som kunne føre til en harmonisering af gældende praksis vedrørende stempeling af rejsedokumenter og undersøge følgerne af manglende indrejsestempeling.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i artikel 62, nr. 2, litra a, og skal vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Det fremgår af forordningsforslagets præambel, at der er tale om et forordningsforslag til udbygning af Schengen-reglerne.

På rådsmødet den 8. juni 2004 forventes en drøftelse af forordningsforslaget med henblik på at opnå hel eller delvis politisk enighed om forslaget og om muligt vedtagelse heraf. Forslaget skal drøftes i Det Blandede Udvalg.

2. Indhold

I overensstemmelse med Rådets opfordring foreslår Kommissionen, at man ændrer konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen og den Fælles Håndbog for at præcisere og styrke reglerne for personers passage af EU's ydre grænser.

Efter Schengen-reglerne kan en tredjelandstatsborger, der er lovligt indrejst på medlemsstaternes områder, frit færdes i Schengen-området i højst tre måneder i løbet af en seks måneders periode regnet fra datoen for første indrejse, for så vidt den pågældende opfylder de gældende betingelser.

Forordningsforslagets har til formål i højere grad at muliggøre kontrol af, om en tredjelandstatsborger, der antræffes på medlemsstaternes områder, overholder den tidsmæssige betingelse for kortvarigt ophold. Forordningsforslagets artikel 2 ændrer konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, således at